

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष २, अंक ९२(३)]

बुधवार, जुलै २०, २०१६/आषाढ २९, शके १९३८

[पृष्ठे १८, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक १९१ प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ११ मार्च, २०१६

अधिसूचना

महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम,२०१५.

क्रमांक.टीईएम. २०१५/सीआर ५३६/टीई-४.— महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम,२०१५ (२०१५ चा महा. २८)च्या कलम २३ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्षासाठी (अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधिनर्माणशास्त्र, वास्तुशास्त्र आणि हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान) द्यावयाचे प्रवेश विनियमित करण्यासाठी पुढील नियम करीत आहे :—

१. संक्षिप्त नाव व प्रारंभ,—

- (१) या नियमांना, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), नियम, २०१६ असे म्हणावे.
 - (२) ते दिनांक ११ मार्च २०१६ पासून अंमलात येतील.

२. व्याख्या,—

- (१) या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर, –
- (क) " अधिनियम" याचा अर्थ, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महा.२८), असा आहे;
- (ख) " प्रवेश उपस्थिती केंद्र " याचा अर्थ, जेथे उमेदवार प्रवेशाबाबतची कागदपत्रे सादर करून आणि शुल्काचा भरणा करून प्रवेश निश्चित करण्यासाठी उपस्थित राहील असे केंद्र, असा आहे;
 - (ग) " अखिल भारतीय जागा " याचा अर्थ, कोणत्याही पात्र भारतीय उमेदवारास उपलब्ध होणाऱ्या जागा, असा आहे;

- (घ) " आवेदनपत्राचा नमुना" याचा अर्थ, उमेदवाराने प्रवेशाकरिता संगणकीय पद्धतीने (ऑनलाईन) भरावयाचा विहित नमुना, असा आहे;
- (ङ) " स्वायत्त संस्था" याचा अर्थ, ज्या संस्थेला विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून स्वायत्तता प्रदान करण्यात आलेली आहे अशी संस्था, असा आहे;
- (च) " केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) जागा " याचा अर्थ, सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत (कॅप) ज्या जागांवर प्रवेश देण्यात येतात अशा जागा, असा आहे;
- (छ) " पाठ्यक्रम " याचा अर्थ, अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधिनर्माणशास्त्र, वास्तुशास्त्र आणि हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान यामधील पूर्ण वेळ पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रम, असा आहे;
- (ज) " पात्र उमेदवार" याचा अर्थ, अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट कलम (१) अन्वये शासनाने वेळोवेळी अधिसूचित केल्यानुसार विविध व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी पात्र असणारे उमेदवार, असा आहे;
- (झ) " सुविधा केंद्र" याचा अर्थ, जेथे आवेदनपत्रासंबंधातील सामग्रीची विक्री, संगणकीय पद्धतीने (ऑनलाईन) नमुने भरणे, कागदपत्रांची पडताळणी व तक्रारींचे निवारण करणे यांसारख्या सेवा पुरविल्या जातात, असे केंद्र, असा आहे;
 - (त्र) " मूळ विद्यापीठ" याचा अर्थ,यातील नियम ५(१) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे विद्यापीठ क्षेत्र, असा आहे;
- (ट) " एचएससी" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १२वी) परीक्षा अथवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे त्यास समतुल्य असे प्रमाणपत्र, असा आहे;
- (ठ) " संस्थास्तरीय कोटा " याचा अर्थ, शासनाने किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार पात्र उमेदवारांना प्रवेशासाठी संस्थास्तरावर उपलब्ध असणाऱ्या जागा, असा आहे;
 - (ड) " परस्पर गुणवत्ता" याचा अर्थ, उमेदवारांच्या विविध वर्गांच्या प्रवर्गाच्या संबंधात गुणानुक्रम, असा आहे;
- (ढ) " जेईई मुख्य परीक्षा" याचा अर्थ, माध्यमिक शिक्षण मंडळ नवी दिल्ली, द्वारे त्या विद्यावर्षासाठी घेण्यात येणारी संयुक्त प्रवेश परीक्षा, असा आहे;
- (ण) " अल्पसंख्यांकासाठी जागा " याचा अर्थ, ती संस्था ज्या अल्पसंख्याक समाजाकरिता आहे अशा, राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांकरिता राखून ठेवलेल्या जागा, असा आहे;
 - (त) " बिगर स्वायत्त संस्था " याचा अर्थ, ज्या स्वायत्त संस्था नाहीत अशा संस्था, असा आहे;
- (थ) " भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व " याचा अर्थ, नागरिकत्व अधिनयम, १९५५ च्या कलम ७क अन्वये केंद्र सरकारने घोषित केल्याप्रमाणे भारताबाहेरील (समुद्रपार) नागरिकत्व म्हणून नोंदणी केलेली उमेदवार / व्यक्ती असा आहे आणि त्यामध्ये भारतीय वंशाच्या व्यक्तींचा समावेश होतो ;
- स्पष्टीकरण.— या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, सर्व विद्यमान भारतीय वंशाच्या व्यक्तीं म्हणजे ज्यांनी गृह मंत्रालय, भारत सरकारच्या अधिसूचना क्र. २६०११/०४/९८/एफ (एक), दिनांक १९ ऑगस्ट, २००२ अनुसार नोंदणी केलेली असून त्या कार्डधारक आहेत व त्यांना आता गृह मंत्रालय, भारत सरकारच्या अधिसूचना क्र. २५०२४ /९/२०१४/एफ (एक), दिनांक ९ जानेवारी, २०१५ अनुसार भारताचे कार्डधारक समुद्रपार नागरिक समजण्यात येईल;
 - (द) " मूळ विद्यापीठ क्षेत्राबाहेरील (ओएचयू)" याचा अर्थ, मूळ विद्यापीठ क्षेत्राबाहेरील क्षेत्र, असा आहे;
- (ध) " अर्हता परीक्षा" याचा अर्थ, ज्या परीक्षेच्या आधारे एखादा उमेदवार प्रवेशाकरिता पात्र होतो अशी परीक्षा किंवा तिला समतुल्य असलेली परीक्षा, असा आहे;
- (न) " एसएससी" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १० वी) परीक्षा किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे तिला समतुल्य असलेले प्रमाणपत्र, असा आहे;
- (प) " अधिसंख्य जागा" याचा अर्थ, समुचित प्राधिकरणाने आणि शासनाने वेळोवेळी मान्यता दिलेल्या, मंजूर प्रवेश क्षमतेहून अधिक असतील अशा जागा, असा आहे.

- (२) या नियमांमध्ये वापरलेल्या परंतु व्याख्या न केलेल्या शब्दांना व शब्द्प्रयोगाना अधिनियमामध्ये अनुक्रमे जो अर्थ नेमून दिलेला असेल तोच अर्थ असेल.
- **३. आवेदनपत्र मागविणे.**—(१) सक्षम प्राधिकरण,व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये शैक्षणिक वर्षाकरिता ज्या व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा (सीईटी) आवश्यक आहे अशा पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठीच्या सीईटीसाठी उमेदवाराकडून संगणकीय पद्धतीने (ऑनलाईन) अर्ज मागवील.
 - (२) व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये व्यावसायिक पाठ्यक्रमांकरिता उमेदवारांनी प्रवेश घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती असेल,-
 - (क) या नियमांच्या नियम ७(१), ७(२) , ७(३) आणि ७(५)(ख) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार सक्षम प्राधिकरणाकडे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतून प्रवेश मिळावा यासाठी आवेदनपत्र सादर करतील;
 - (ख) या नियमांच्या नियम ७(४) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार प्रथम सक्षम प्राधिकरणाकडे आवेदनपत्र सादर करतील, त्यानंतर समुचित प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अशा उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्रवेश देणे संस्थाना शक्य व्हावे म्हणून सक्षम प्राधिकरण सर्व अशा उमेदवारांची गुणवत्ता यादी तयार करून प्रसिद्ध करेल;
 - (ग) या नियमांच्या नियम ७(४) व ७(५)(क) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार गुणवत्ता यादी प्रसिद्ध झाल्यानंतर संस्थास्तरावरील प्रवेशासाठी संबंधित संस्थेकडे आवेदन पत्र सादर करतील. संस्था, सक्षम प्राधिकरणाने तयार करून प्रसिद्ध केलेल्या गुणवत्ता यादीतील परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्रवेश देईल.
 - (३) उमेदवाराने आवेदनपत्राचा नमुना भरतेवेळी लागू असतील त्याप्रमाणे आवश्यक प्रमाणपत्रे संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याने विहित केलेल्या आवश्यक प्रपत्रात सादर करावीत.

४. सीईटी परीक्षेचे माध्यम, पद्धती, अभ्यासक्रम व वेळापत्रक इत्यादी जाहीर करणे,-

- (१) सक्षम प्राधिकरण(राज्य सामायिक प्रवेश प्रक्रियेसंबंधी) सीईटीसंबंधी पुढील माहिती घोषित करील:-
 - (क) सीईटी परीक्षेचे माध्यम;
 - (ख) सीईटी प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप:
 - (ग) सीईटी परीक्षा घेण्याची पद्धतः
 - (घ) सीईटी परीक्षेचे वेळापत्रक;
 - (ङ) सीईटी प्रवेशपत्र वितरण:
 - (च) सीईटी परीक्षेचा निकाल जाहीर करणे, इत्यादी.
- (२) याशिवाय सक्षम प्राधिकरण, संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्याशी विचारविनिमय करून सीईटीसंबंधी परीक्षेचा अभ्यासक्रम व इतर माहिती घोषित करील.

५. उमेदवारीचे प्रकार,—

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी-

<u></u> уч	भर	पात्रतच ।नक	od .	मूळ विद्यापाठ
" τ	t. " ((क) प्रथम वर्ष	ांसाठी :	
		(एक) म	हाराष्ट्र राज्यातील मान्यताप्राप्त संस्थेमधून एसएससी आणि	अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे ठिकाण ज्या संबंधित
			तसेच एचएससी किंवा अभियांत्रिकी पदिवका किंवा विज्ञान	विद्यापीठ क्षेत्राच्या अधिकारक्षेत्रांतर्गत येत असेल
			पदवी परीक्षा उत्तीर्ण झालेला उमेदवार; आणि	ते विद्यापीठ.
		(दोन)	महाराष्ट्र राज्याच्या एकतर अधिवासी असलेला आणि/किंवा	

महाराष्ट्र राज्यात जन्मलेला आहे, असा उमेदवार.

प्रकार	पात्रतेचे निकष	मूळ विद्यापीठ
	(ख) थेट द्वितीय वर्षाकरिता :–	
	(एक) (१) अभियांत्रिकी प्रवेशाकरीत : महाराष्ट्र राज्यातील मान्याताप्राप्त संस्थेमधून एसएससी किंवा एचएससी तसेच अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका किंवा विज्ञान पदवी अथवा तिला समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण असलेला उमेदवार;	
	(२) औषधनिर्माणशास्त्र प्रवेशाकरिता : महाराष्ट्र राज्यातील मान्यताप्राप्त संस्थेमधून एचएससी आणि औषधनिर्माणशास्त्र पदविका उत्तीर्ण असलेला उमेदवार;	
	(दोन) महाराष्ट्र राज्याचा एकतर अधिवासी असलेला आणि/किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्मलेला आहे, असा उमेदवार.	
बी	जो उमेदवार प्रकार "ए" मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु जो उमेदवार किंवा ज्या उमेदवाराचे वडील किंवा आई महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असून त्यांच्याकडे अधिवास प्रमाणपत्र आहे, असा उमेदवार.	
स्री	जो उमेदवार प्रकार "ए" व प्रकार " बी" मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु ज्या उमेदवाराचे वडील किंवा आई केंद्र शासनाचे किंवा शासनाच्या उपक्रमातील कर्मचारी आहेत व ज्यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्यात झालेली आहे व कॅपसाठी आवेदनपत्र सादर करण्याच्या शेवटच्या तारखेच्या आधी ते महाराष्ट्र राज्यात कामावर रुजू झालेले आहेत, असा उमेदवार.	ठिकाणाच्या विद्यापीठाच्या अधिकारक्षेत्रात येत असेल
डी	जो उमेदवार प्रकार "ए", "बी" व "सी" मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु ज्या उमेदवाराचे वडील किंवा आई महाराष्ट्र शासनाचे किंवा महाराष्ट्र शासनाच्या उपक्रमाचे कर्मचारी किंवा निवृत्त कर्मचारी आहेत, असा उमेदवार.	किंवा निवृत्तीनंतर स्थायिक झाल्याचे ठिकाण किंवा
ড	(क) प्रथम वर्षाकरिता, महाराष्ट्र-कर्नाटक वादग्रस्त सीमाक्षेत्रातील मान्यताप्राप्त संस्थेची एसएससी आणि/किंवा एचएससी परीक्षा उत्तीर्ण झालेले आणि ज्याची मातृभाषा मराठी आहे, असा उमेदवार	- ,
	(ख) थेट द्वितीय वर्षाकरिता : महाराष्ट्र-कर्नाटक वादग्रस्त सीमाक्षेत्रातील मान्यताप्राप्त संस्थेमधून एसएससी आणि/किंवा एचएससी परीक्षा, अभियांत्रिकी किंवा तंत्रज्ञान किंवा औषधिनर्माणशास्त्र पदिवका अथवा तिला समतुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेले आणि ज्याची मातृभाषा मराठी आहे, असा उमेदवार.	

- (२) अखिल भारतीय उमेदवारी भारतीय नागरिकत्व असणारे उमेदवार, या प्रवर्गाखाली पात्र आहेत.
- (३) अल्पसंख्याक उमेदवारी राज्यांतर्गत असलेल्या आणि शासनाने अधिसूचित केलेल्या एखाद्या विशिष्ट भाषिक किंवा धार्मिक अल्पसंख्याक समाजातील, महाराष्ट्राचे अधिवासी असलेले उमेदवार या प्रवार्गाखाली पात्र आहेत.
- (४) अनिवासी भारतीय उमेदवारी —अधिनियमाच्या कलम २ खंड (ढ) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे शर्तींची पूर्तता करणारे, उमेदवार या प्रवार्गाखाली पात्र आहेत.
- (५) विदेशी विद्यार्थी किंवा भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेले किंवा भारतीय वंशाची व्यक्ती असलेले उमेदवार अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (झ) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे विदेशी विद्यार्थी उमेदवार, नियम २ च्या खंड (थ) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेले उमेदवार व अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ण) मध्ये व्याख्या करण्यात आलेले भारतीय वंशाची व्यक्ती असलेले उमेदवार, या प्रवार्गाखाली पात्र आहेत.
- (६) जम्मू व काश्मीर स्थलांतिरतांसाठी उमेदवारी —(क)आतंकवादी कारवायांमुळे १९९० पासून जम्मू व काश्मीरमधून भारताच्या कोणत्याही भागात किंवा व जम्मू व काश्मीरच्या असुरक्षित सीमाक्षेत्रातून, जम्मू व काश्मीरमधील त्यामानाने सुरक्षित ठिकाणी विस्थापित होऊन आलेले आहेत अशा नागरिकांची मुले; किंवा
 - (ख) भारतीय प्रशासकीय सेवा (भाप्रसे) किंवा भारतीय पोलीस सेवा (भापोसे) किंवा भारतीय विदेश सेवा (भाविसे) यामधील अधिकाऱ्यांची मुले आणि आतंकवादी कारवायांचा बिमोड करण्यासाठी जम्मू व काश्मीरमध्ये बदली झालेल्या, तसेच प्रवेशाकरिता आवेदनपत्र सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास किंवा त्यापूर्वी कामावर रुजू झालेल्या लष्करी व निमलष्करी दलातील कर्मचाऱ्यांची मुले; किंवा
 - (ग) आतंकवादाचा सामना करण्यासाठी जम्मू व काश्मीरमध्ये कार्यरत असलेल्या पोलीस दलातील कर्मचाऱ्यांची व अधिकाऱ्यांची मुले या प्रवार्गाखाली पात्र आहेत.
- **६. विविध पाठ्यक्रमांकरिता मंजूर प्रवेशक्षमता व अधिसंख्य जागा** (१) जे प्राधिकरण संबंधित पाठ्यक्रमांना मान्यता देण्याकरिता सक्षम आहे त्या प्राधिकरणाने दिलेल्या मान्यतेनुसार आणि संबंधित संलग्न विद्यापीठाने दिलेल्या संलग्नतेनुसार प्रथम वर्ष पदवी पाठ्यक्रमाची आणि थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक प्रवेश) स्वतंत्र तुकडी पदवी पाठ्यक्रमांची मंजूर प्रवेशक्षमता असेल. थेट द्वितीय वर्षासाठी प्रवेश देण्यासाठी (आनुषंगिक प्रवेश) अनुसूची-दोन मध्ये दिल्याप्रमाणे उपलब्ध जागांची गणना करण्यात येईल.
 - (२) खाजगी व्यायसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये मंजूर प्रवेशक्षमतेपेक्षा अधिक असलेल्या आणि समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार अधिसंख्यजागा, प्रवेशासाठी उपलब्ध असतील.
- **७. जागावाटप** —मूळ विद्यापीठातील तसेच मूळ विद्यापीठाबाहेरील विविध प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता जागा आणि राज्यस्तरीय जागांच्या वाटपाची टक्केवारी ही, विविध पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या प्रथमवर्षासाठी **अनुसूची-एक** मध्ये, आणि थेट द्वितीय वर्षासाठी अनुसूची-दोन मध्ये दिलेल्या शासन धोरणानुसार असेल;
 - (१) **महाराष्ट्र राज्य उमेदवारीसाठी जागा** —या नियमांच्या नियम ५(१)मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार हे या जागांसाठी पात्र असतील.
 - (२) अखिल भारतीय उमेदवारीसाठी जागा —या नियमांच्या नियम ५(२) मध्ये दिल्याप्रमाणे उमेदवारी असलेले उमेदवार हे या जागांसाठी पात्र असतील.
 - (३) अल्पसंख्याक कोट्यातील जागा —या नियमांच्या नियम ५(३)मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार अनुसूची-एक व अनुसूची-दोन मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे या जागांसाठी पात्र असतील. या जागा अधिनियमाच्या कलम ६ मधील पोट-कलम २ च्या तरत्दींनुसार भरण्यात येतील;
 - (४) संस्थास्तरावरील कोटा —संस्थेला मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या २० टक्के पर्यंत पात्र उमेदवारांना संस्था स्तरावर प्रवेश देता येतील, हे प्रवेश खालीलप्रमाणे देण्यात येतील :—

- (एक) या नियमांच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३), ५(४) आणि ५(६) मध्ये नमूद करण्यात आलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार या कोट्यातील जागांवर प्रवेशासाठी पात्र असतील;
- (दोन) जास्तीत जास्त ५ टक्के जागा, समुचित प्राधिकरणाची मान्यता असल्यास अनिवासी भारतीय उमेदवारांमधून संस्थास्तरावर भरता येतील:
- (तीन) अनिवासी भारतीय उमेदवारासाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्यास अशा रिक्त जागा संस्थेस अखिल भारतीय उमेदवारी असणाऱ्या पात्र उमेदवारांमध्न भरता येतील:

परंतु, या रिक्त जागा भरताना महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्राधान्य देण्यात येईल.

(५) अधिसंख्य जागा -

- (क) भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती /भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आणि आखाती देशांतील भारतीय कामगारांची मुले, विदेशी विद्यार्थी,—
 - (एक) या नियमांच्या नियम ५(५) मध्ये दिल्यानुसार उमेदवारी असणारे आणि आखाती देशांतील भारतीय कामगारांची मुले या अधिसंख्य जागासाठी पात्र असतील;
 - (दोन) संस्थेच्या मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या कमाल १५ टक्के किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी विहित केल्यानुसार या जागा असतील. या १५ टक्के जागांपैकी एक तृतीयांश जागा या आखाती देशातील भारतीय कामगारांच्या मुलांसाठी राखीव असतील व दोन तृतीयांश जागा भारताचे समृद्रपार नागरिकत्व असलेले/ भारतीय वंशाच्या व्यक्ती किंवा विदेशी विद्यार्थी यांच्यासाठी राखीव असतील;
 - (तीन) या जागा, संस्था, या नियमांच्या नियम ८ मध्ये दिलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करून उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरील.
 - (ख) जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित अशी उमेदवारी असणारे उमेदवार,-
 - (एक) या नियमांच्या नियम ५(६) मध्ये नमूद करण्यात आलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार या जागांसाठी पात्र असतील;
 - (दोन) या कोट्यातील जागांची संख्या शासनाच्या धोरणानुसार असेल;
 - (तीन) या जागा सक्षम प्राधिकारी भरेल.
- **८. गुणवत्ता यादी तयार करणे** (१) गुणानुक्रम देणे,— ज्या उमेदवारांनी केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत प्रवेश मिळण्यासाठी आवेदनपत्र सादर करण्याकरिता विनिर्दिष्ट केलेल्या अंतिम दिनांकास किंवा त्या दिनांकापूर्वी आवेदनपत्र सादर केली आहेत अशा सर्व पात्र उमेदवारांना गुणानुक्रम देण्यात येईल. गुणवत्ता यादी सामायिक प्रवेश परीक्षेतील प्राप्तांकाची बेरीज करून मिळालेल्या प्राप्तांकाच्या आधारे तयार करण्यात येईल.
 - (२) पडताळणीमुळे गुणांमध्ये होणारा बदल,— गुणांची पडताळणी केल्यामुळे अर्हता परीक्षेमधील गुणांमध्ये फेरबदल झाले असतील आणि संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याने किंवा मंडळाने ते गुण यथोचितरीत्या प्रमाणित केलेले असतील तर, ते गुण, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत प्रवेश मिळण्यासाठीच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला किंवा त्याच्या पदिनर्देशित प्रतिनिधींना तात्काळ कळिवण्यात येतील. तथापि, अशा बदलामुळे होणारा परिणाम, केवळ प्रवेशाच्या नंतरच्या फेरीसाठी (फेऱ्यांसाठी) विचारात घेण्यात येईल.
 - (३) पात्रता ठरविण्यासाठी अर्हता परीक्षेतील गुणांची गणना करण्याची पद्धत,— उमेदवारांची पात्रता ठरविताना पुढील कार्यपद्धती अनुसरण्यात येईल.
 - (क) दशांशानंतर दोन स्थानापर्यंत पूर्णांक करून घेऊन गुणांच्या टक्केवारीची गणना करण्यात येईल;
 - (ख) एसएससी, एचएससी, पदिवका, बी.एससी पदवी किंवा त्यांच्याशी समतुल्य परीक्षेत अक्षरी श्रेणी दिलेल्या असतील तर, उमेदवाराने, आवेदनपत्र सादर करण्याच्या वेळी संबंधित सक्षम प्राधिकरणाकडून किंवा मंडळाकडून अक्षरी श्रेणींचे समतुल्य गुणांमध्ये रूपांतर करुन घेण्यासाठी अवलंबण्यात येणाऱ्या पद्धतीचे प्रमाणपत्र सादर केले पाहिजे. समतुल्य गुणांच्या आधारे उमेदवाराची पात्रता ठरविण्यात येईल;
 - (ग) जर उमेदवार सर्व विषय घेऊन अर्हता परीक्षेला पुन्हा बसला असेल तर केवळ शेवटी दिलेल्या परीक्षेमध्ये मिळालेल्या गुणांचाच विचार करण्यात येईल.

- (४) विविध पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी गुणानुक्रम देणे,— (क)प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान प्रवेश,—
- (एक) या नियमांच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३) व ५(६) अनुसार उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारांची गुणवत्ता यादी ही, सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटीत (सामाईक प्रवेश परीक्षेत) उमेदवाराला मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशासाठी शासनाने घोषित केल्यानुसार संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे, तयार करण्यात येईल:

परंतु, सारखेच गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल.—

- (क) सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेमध्ये) गणित या विषयातील अधिकतम गुणांस प्राधान्य;
- (ख) सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेमध्ये) भौतिकशास्त्र या विषयातील अधिक गुणांस प्राधान्य;
- (ग) मंडळाच्या किंवा अर्हता परीक्षेत भौतिकशास्त्र, गणित व रसायनशास्त्र या विषयातील एकत्रित गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (घ) एचएससी परीक्षेत गणित या विषयात गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (ङ) एचएससी परीक्षेत भौतिकशास्त्र या विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (च) एचएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांच्या अधिक टक्केवारीस प्राधान्य;
- (दोन) या नियमांच्या नियम ५(४) व ५(५) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे अनिवासी भारतीय, भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती, भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आणि विदेशी विद्यार्थी या उमेदवारांची गुणवत्ता यादी ही, अर्हता परीक्षेमध्ये उमेदवारास मिळालेल्या भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, व गणित विषयातील गुणांच्या एकत्रित टक्केवारीच्या आधारे तयार करण्यात येईल:

परंतु, टक्केवारी सारखीच असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) मंडळाच्या किंवा अर्हता परीक्षेत भौतिकशास्त्र, गणित व रसायनशास्त्र या विषयातील एकत्रित गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (ख) एचएससी परीक्षेत गणित या विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (ग) एचएससी परीक्षेत भौतिकशास्त्र या विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (घ) एचएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांच्या अधिक टक्केवारीस प्राधान्य.
- (ख) थेट द्वितीय वर्ष अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान प्रवेश,— गुणवत्ता यादी ही परीक्षा घेणाऱ्या प्राधिकरणाने ज्या परीक्षेतील गुणांच्या आधारे उमेदवाराला पदिवका/पदवी प्रदान केलेली आहे त्या परीक्षेतील उमेदवाराने प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार करण्यात येईलः

परंतु, सारखेच गुण असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाणे व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) एसएससी परीक्षेतील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ख) एसएससी परीक्षेतील गणित विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ग) एसएससी परीक्षेतील विज्ञान विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (घ) एसएससी परीक्षेतील इंग्रजी विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य.
- (ग) प्रथमवर्ष औषधिनर्माणशास्त्र प्रवेश,— या नियमांच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३) व ५(६) अनुसार उमेदवारासाठीची गुणवत्ता यादी ही, सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेत) उमेदवाराला मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे, तयार करण्यात येईल:

परंतु, सारखेच गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाणे व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेमध्ये) गणित किंवा जीवशास्त्र विषयातील अधिकतम गुणांस प्राधान्य;
- (ख) सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेमध्ये) भौतिकशास्त्र विषयातील अधिकतम गुणांस प्राधान्य;
- (ग) अर्हता परीक्षेत किंवा मंडळाने घेतलेल्या परीक्षेत भौतिकशास्त्र, गणित व रसायनशास्त्र विषयातील एकत्रित गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्यः
 - (घ) एचएससी परीक्षेत गणित किंवा जीवशास्त्र विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (ङ) एचएससी परीक्षेत भौतिकशास्त्र या विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
 - (च) एचएससी परीक्षेतील एकूण गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य.
- (घ) थेट द्वितीय वर्ष औषधनिर्माणशास्त्र प्रवेश,— गुणवत्ता यादी ही, उमेदवाराला परीक्षा घेणाऱ्या प्राधिकरणाने ज्या परीक्षेतील गुणांच्या आधारे पदिवका प्रदान केलेली आहे त्या परीक्षेतील गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे तयार करण्यात येईल:

परंतु, टक्केवारी सारखीच असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) एचएससी परीक्षेतील भौतिकशास्त्र विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ख) एचएससी परीक्षेतील रसायनशास्त्र विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ग) एसएससी परीक्षेतील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (घ) एसएससी परीक्षेतील विज्ञान विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य.
- (ङ) प्रथमवर्ष हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेयव्यवस्था तंत्रज्ञान,-
- (एक) या नियमांच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३) व ५(६) अनुसार उमेदवारी असलेल्या उमेदवारासाठीची गुणवत्ता यादी ही, सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सामाईक प्रवेश परीक्षेत उमेदवाराला मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी शासनाने घोषित केल्यानुसार संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे, तयार करण्यात येईल:

परंतु, सारखेच गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) एचएससी किंवा तिच्याशी समतुल्य परीक्षेतील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ख) एचएससी (विज्ञान) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (ग) एचएससी (गृहविज्ञान) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (घ) एचएससी किमान क्षमतांवर आधारित असलेले व्यावसायिक पाठ्यक्रम घेऊन उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (ङ) एचएससी (वाणिज्य) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य.
- (दोन) या नियमांच्या नियम ५(४) व ५(५) अनुसार उमेदवारासाठीची गुणवत्ता यादी ही एचएससी परीक्षेतील एकत्रित गुणांच्या टक्केवारीच्या किंवा समतुल्य असलेल्या परीक्षेतील गुणांच्या आधारे तयार करण्यात येईल:

परंतु, टक्केवारी सारखीच असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) एचएससी (विज्ञान) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (ख) एचएससी (गृहविज्ञान) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (ग) एचएससी किमान क्षमतांवर आधारित असलेले व्यावसायिक पाठ्यक्रम घेऊन उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य;
- (घ) एचएससी (वाणिज्य) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास प्राधान्य.
- (च) प्रथमवर्ष वास्तुशास्त्र प्रवेश,— (एक) या नियमांच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३) व ५(६) अनुसार उमेदवारासाठीची गुणवत्ता यादी ही, सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सामाईक प्रवेश परीक्षेत उमेदवाराला मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी शासनाने घोषित केल्यानुसार संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे व सामायिक प्रवेश परीक्षेतील गुणांना व एचएससी मधील गुणांना प्रत्येकी ५० टक्के महत्व देऊन तयार करण्यात येईल:

परंतु, सारखेच गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) सीईटीमध्ये (सामाईक प्रवेश परीक्षेतील) अधिकतम गुणांस प्राधान्य;
- (ख) एसएससी परीक्षेतील गणित विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ग) एसएससी परीक्षेतील एकूण गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य.
- (दोन) या नियमांच्या नियम ५(४) व ५(५) अनुसार उमेदवारासाठीची गुणवत्ता यादी ही एचएससी परीक्षेतील गुणांच्या एकत्रित टक्केवारीच्या किंवा समतुल्य असलेल्या परीक्षेतील गुणांच्या आधारे तयार करण्यात येईल:

परंतु, सारखीच टक्केवारी असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

- (क) एसएससी परीक्षेतील गणित विषयातील गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य;
- (ख) एसएससी परीक्षेतील एकूण गुणांच्या अधिकतम टक्केवारीस प्राधान्य.
- **९. केन्द्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया (कॅप)** (१) विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था, अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट- कलम(३) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे केन्द्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत (कॅप) उमेदवारांना प्रवेश देतील. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेचे (कॅप) टप्पे खाली नमूद केल्याप्रमाणे असतील.—
 - (क) सक्षम प्राधिकाऱ्याने माहिती पुस्तिका प्रदर्शित करणे किंवा प्रसिद्ध करणे;
 - (ख) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये भाग घेण्यासाठी उमेदवाराने आवेदनपत्राचा नमुना संगणकीय (ऑनलाईन) पद्धतीने भरणे;
 - (ग) उमेदवाराने, सुविधा केंद्रावरुन व्यक्तिशः संगणकीय (ऑनलाईन) आवेदनपत्राच्या नमुन्यास पुष्टी देणे व कागदपत्राची पडताळणी करून घेणे;
 - (घ) तात्पुरत्या गुणवत्ता याद्या प्रदर्शित करणे किंवा प्रकाशित करणे, तक्रारी असल्यास त्या दाखल करुन घेणे आणि अंतिम गुणवत्ता याद्या प्रदर्शित करणे किंवा प्रसिद्ध करणे;
 - (ङ) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या, दुसऱ्या आणि तिसऱ्या फेऱ्यांसाठी उपलब्ध असलेल्या प्रवर्गनिहाय जागा (जागांची रचना) प्रदर्शित करणे:
 - (च) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या फेरीपूर्वी पाठ्यक्रम व संस्था यांचा पसंतीक्रम असणारा संगणकीय (ऑनलाइन) विकल्प नमुना भरणे व त्यास पुष्टी देणे. उमेदवारांना सक्षम प्राधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे त्यांच्या पसंतीने संस्था व पाठ्यक्रम याबाबतचे शक्य असतील असे जास्तीत जास्त पसंतीक्रम उतरत्या क्रमाने भरता येतील. उमेदवाराने विकल्प अर्जास पुष्टी दिल्यानंतर तो अर्ज केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या, दुसऱ्या आणि तिसऱ्या फेरीमध्ये जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल;

- (छ) वाटप केलेली संस्था आणि पाठ्यक्रम दर्शविणारी केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीतील तात्प्रते जागा वाटप प्रदर्शित करणे;
- (ज) उमेदवाराने उपस्थिती केंद्रावर उपस्थित होणे आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीतील वाटपानुसार देऊ केलेली जागा स्वीकारणे.
- (२) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान (कॅप) जागेचे वाटप केलेले असल्यास, जागा स्वीकारण्यापूर्वी, उमेदवाराला खाली तरतूद केल्याप्रमाणे जागा वाटपाच्या नंतरच्या फेरीसाठी (फेऱ्यांसाठी), शैक्षणिक अध्ययनक्रमाकरिता फ्रीझ, स्लाईड किंवा फ्लोट या विकल्पांची निवड करता येऊ शकेल.
 - (क) फ्रीझ : उमेदवार त्यांना देऊ केलेली जागा स्वीकारतील आणि त्यांना जागा वाटपाच्या पुढील कोणत्याही फेऱ्यांमध्ये सहभागी होण्याची इच्छा असणार नाही, अशा उमेदवारांचा नंतरच्या प्रवेश फेऱ्यांमध्ये विचार केला जाणार नाही;
 - (ख) स्लाईड: उमेदवार त्यांना देऊ करण्यात आलेली जागा स्वीकारतील आणि त्याच संस्थेमध्ये वरच्या पसंतीक्रमाच्या शैक्षणिक अध्ययनक्रमात प्रवेश देऊ करण्यात आला तर, तो स्वीकारतील असा निर्देश करतील. अशा उमेदवारांचा त्यानंतरच्या प्रवेश फेऱ्यांमध्ये विचार केला जाईल;
 - (ग) फ्लोट : उमेदवार त्यांना देऊ करण्यात आलेली जागा स्वीकारतील आणि इतर कोणत्याही संस्थेमध्ये वरच्या पसंतीक्रमाच्या शैक्षणिक अध्ययनक्रमाला प्रवेश देऊ करण्यात आला तर, तो स्वीकारतील असा निर्देश करतील. अन्यथा त्यांना सध्या स्वीकारलेला शैक्षणिक अध्ययनक्रमदेखील स्वीकारतील, अशा उमेदवारांचा त्यानंतरच्या प्रवेश फे-यांमध्ये विचार केला जाईल;
 - (घ) ज्या उमेदवारांनी फ्लोट किंवा स्लाईड हा पर्याय निवडलेला असेल आणि त्यांना वरच्या पसंतीक्रमाची त्यांच्या निवडीची जागा मिळाली असेल, अशा वेळी त्या उमेदवारांनी अगोदरच्या फेरीमध्ये स्वीकारलेली जागा ते आपोआप गमावतील;
 - (ङ) ज्या उमेदवारांना त्यांच्या पहिल्या पसंतीचा प्रवेश देऊ करण्यात आला आहे अशा उमेदवारांना फ्लोट किंवा स्लाईड हे पर्याय उपलब्ध असणार नाहीत.
- (३) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची (कॅपची) चौथी फेरी आयोजित करणे.— (क) या फेरीकरिता उपलब्ध जागा संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येतील. उमेदवारांना संगणकीय (ऑनलाईन) पद्धतीने विकल्प नमुना भरण्यास किंवा पूर्वी भरलेल्या नमुन्यामध्ये बदल करण्यास मुभा देण्यात येईल.या फेरीदरम्यान वाटप करावयाच्या जागा पुढील शर्तींच्या अधीनतेने देण्यात येतील :—
 - (एक) ही फेरी सुरू होण्यापूर्वी उमेदवारांना स्लाईडिंग किंवा फ्लोटिंग या विकल्पावरून फ्रिझिंग किंवा नेमके त्या उलट क्रमाने आपला विकल्प बदलता येईल:
 - (दोन) ज्या उमेदवारांना अगोदरच्या कोणत्याही फेऱ्यांमध्ये कोणतीही जागा मिळालेली नाही अथवा ज्यांनी अगोदरच्या फेऱ्यांमध्ये त्यांचा प्रवेश घेऊन तो रद्द केला आहे किंवा जागा नाकारली आहे अथवा ज्यांनी यापूर्वी फ्रीझचा विकल्प निवडला होता परंतु जे या अंतिम फेरीमध्ये फ्लोटिंग व स्लाईडिंग विकल्प निवडण्यास इच्छ्क आहेत असे उमेदवार या फेरीमध्ये भाग घेण्यास पात्र असतील;
 - (तीन) ज्यांनी फ्लोटिंग व स्लाईडिंग या विकल्पाची निवड केली असेल आणि जे या फेरीकरितादेखील अर्ज करीत असतील असे उमेदवार, त्यांना पूर्वीच्या फेरीमध्ये वाटप झालेल्या संस्थेचे नाव त्यांच्या पसंतीक्रमाच्या यादीत नमूद करतील. एकदा का वरच्या पसंतीक्रमानुसार नवीन जागेचे वाटप करण्यात आले की मग अगोदर करण्यात आलेले वाटप आपोआप रद्द होईल;
 - (चार) स्लाईडिंग व फ्लोटिंग हे विकल्प या फेरीमध्ये वाटप केलेल्या जागांसाठी उपलब्ध असणार नाहीत.
- (ख) उमेदवाराने उपस्थिती केंद्रावर उपस्थित होणे आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) चौथ्या फेरीच्या वाटपानुसार देऊ केलेली जागा स्वीकारणे.
- (४) संस्थेमध्ये उपस्थित राहून प्रवेश कायम करणे.— केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) अंतिम फेरीनंतर, उमेदवार त्यास वाटप केलेल्या संस्थेमध्ये उपस्थित राहील व त्या संस्थेतील आपला प्रवेश कायम करील.

- **१०. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) वाटपाचे टप्पे आणि पद्धती** केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेअंतर्गत (कॅप अंतर्गत) येणाऱ्या जागांचे वाटप पुढील पद्धतीनुसार करण्यात येईल :—
 - (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार,— संगणकीकृत वाटपाचे टप्पे पृढीलप्रमाणे आहेत :—

टप्पा एक :- सर्व उमेदवारांसाठी,—

- (क) विविध प्रवर्गातील सर्व उमेदवारांचा (खुला, राखीव, पुरुष, महिला) त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार जागा वाटपाकरिता विचार करण्यात येईल;
- (ख) अल्पसंख्याक संस्थांबाबत, संस्था ज्या अल्पसंख्याक समाजाकरिता आहे त्या समाजातील, राज्याच्या उमेदवारांना गुणवत्तेच्या आधारे अल्पसंख्याकासाठीच्या जागांचे वाटप करण्यात येईल किंवा अशा जागा त्यांच्या गुणवत्तेनुसार उपलब्ध नसल्यास खुल्या प्रवर्गातील जागांचे त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येईल;
- (ग) मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांचा, त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गातील, जागांसाठी विचार करण्यात येईल किंवा जर त्यांच्या गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागा उपलब्ध होत नसतील तर उमेदवारांचा त्यांच्या संबंधित राखीव प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल;
- (घ) विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांचा, त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल आणि अशा जागा उपलब्ध होत नसतील तर असे उमेदवार त्यांचा विशेष मागासवर्ग प्रवर्गामध्ये समावेश होण्यापूर्वी ज्या मागास प्रवर्गामध्ये होते त्या मूळ मागासवर्ग प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार करण्यात येईल;
- (ङ) विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांचा त्यांच्यासाठी राखीव असलेल्या जागा वाटपासाठी विचार करण्यात येईल. अशा प्रकारच्या जागा त्यांच्या गुणवत्तेनुसार उपलब्ध होत नसतील तर, त्यांचा परस्पर गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल;
- (च) संरक्षण प्रवर्गातील उमेदवारांचा, त्यांच्यासाठी राखीव असलेल्या जागांकरिता त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे किंवा अशा जागा त्यांच्या गुणवत्तेनुसार उपलब्ध होत नसतील तर, त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागांच्या वाटपासाठी विचार केला जाईल.
- **टप्पा दोन: महिलांसाठी राखीव असलेल्या जागांचे पुरुष उमेदवारांना वाटप**.— मागासवर्ग प्रवर्गातील किंवा खुल्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांना जागांचे वाटप झाल्यानंतर, जर जागा रिक्त राहिल्या तर अशा रिक्त राहिलेल्या जागांचे वाटप संबंधित मागासवर्गातील किंवा खुल्या प्रवर्गातील पुरुष उमेदवारांना करण्यात येईल.
- **टप्पा तीन : विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता.** जर मागासवर्ग प्रवर्गातील जागा रिक्त राहिल्या तर अशा रिक्त राहिलेल्या जागांच्या कमाल २ टक्के इतक्या मर्यादेपर्यंत विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांना अशा जागांचे वाटप करण्यात येईल.

टप्पा चार : मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांच्या संबंधित गटासाठी.— जर पुढील मागासवर्ग प्रवर्गातील संबंधित गटातील जागा रिक्त राहिल्या तर, त्या रिक्त राहिलेल्या जागांचे वाटप संबंधित गटामधील उमेदवारांना करण्यात येईल,—

- **गट १** : (एक) अनुसूचित जाती व बौद्ध धर्मांतरित अनुसूचित जाती (एससी);
 - (दोन) विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या जमातीसह अनुसूचित जमाती (एसटी);
- **गट २** : (एक) विमुक्त जाती/निरिधसूचित जमाती (व्हीजे/डीटी)/ एनटी(ए);
 - (दोन) भटक्या जमाती १ (एनटी-बी).
- **गट ३** : (एक) भटक्या जमाती २ (एनटी-सी);
 - (दोन) भटक्या जमाती ३ (एनटी-डी);
 - (तीन) इतर मागासवर्ग (ओबीसी).

स्पष्टीकरण.— गट १ साठी, जर अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील जागा, त्यातील उमेदवार उपलब्ध न झाल्यामुळे रिक्त राहिल्या असतील तर त्या जागांचे अनुसूचित जाती प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्याकरिता विचार केला जाईल किंवा तसेच उलटपक्षी अनुसूचित जाती प्रवर्गातील जागांबाबत केले जाईल.

टप्पा पाच : **सर्व मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी.**—जर मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्या असतील तर अशा जागा कोणत्याही मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्यासाठी विचारात घेण्यात येतील.

टप्पा सहा : विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी.— जर विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्या असतील तर, अशा जागांचे कोणत्याही विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्यासाठी विचार करण्यात येईल.

टप्पा सात : सर्व उमेदवारांसाठी (मूळ विद्यापीठ व मूळ विद्यापीठेतर असा फरक वगळून).—जर टप्पा **सहा** पूर्ण झाल्यानंतर, जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या वेळी अशा रिक्त जागांच्या वाटपासाठी, मूळ विद्यापीठ व मूळ विद्यापीठेतर असा फरक वगळून, टप्पा एक, टप्पा दोन, टप्पा चार, टप्पा पाच व टप्पा सहा हे पुन्हा पार पाडण्यात येतील.

टप्पा आठ : सर्व उमेदवारांसाठी (कोणत्याही प्रकारचे आरक्षण वगळून),—

- (एक) सर्व पात्र उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्याकरिता या जागांचा विचार करण्यात येईल;
- (दोन) थेट द्वितीय वर्ष अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान (आनुषंगिक प्रवेश) प्रवेशाकरिता जागा शिल्लक राहिल्या असतील तर त्या जागा सर्व पदिवकाधारकांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येतील व त्यानंतरसुद्धा जर जागा शिल्लक राहिल्या तर अशा जागा विज्ञान पदिवाधारकांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे देण्यात येतील.
- **टप्पा नऊ : प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी प्रवेशासाठी** (पदिवका व विज्ञान पदिवाधारक उमेदवारांसाठी).— (१) टप्पा **आठ** पूर्ण झाल्यानंतर प्रथम वर्षातील जागा रिक्त राहिल्यास त्या जागांचे वाटप पदिवकाधारक उमेदवारांना त्यांच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे करण्यात येईल; व त्यानंतरसुद्धा जागा रिक्त राहिल्यास त्या जागांचे विज्ञान पदिवाधारक उमेदवारांना त्यांच्या सामायिक प्रवेश परीक्षेच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येईल.
- (२) वरील नियमासोबतच, थेट द्वितीय वर्ष अभियांत्रिकी (आनुषंगिक प्रवेश) व स्वतंत्र तुकडी प्रवेशासाठी, पाठ्यक्रमनिहाय वाटपासाठी खालीलप्रमाणे पद्धती वापरली जाईल,—
 - (एक) उमेदवाराने ज्या उपगटातील पदिवका पाठ्यक्रम पूर्ण केलेला आहे त्याला, त्याच पदवी पाठ्यक्रमाच्या जागेचे वाटप करण्यात येईल:
 - (दोन) जर कोणत्याही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागांचे मुख्य गटातील पदिवका पाठ्यक्रम पूर्ण करणाऱ्या उमेदवाराला वाटप करण्यात येईल:
 - (तीन) त्यानंतरसुद्धा, जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागांचे अन्य कोणतीही पदिवका पाठ्यक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांना वाटप करण्यात येईल.
- (३) महिला उमेदवारांसाठी राखीव जागांचे वाटपाची पद्धत शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या परिपत्रक क्र.आरएसव्ही १०१२ /CN-१६ /१२ /१६ए, दि.१३/०८/२०१४ मध्ये दिल्यानुसार असेल.
- (२)अखिल भारतीय उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारासाठीच्या जागा.— या जागांचे पात्र उमेदवारांना केंद्रीभूत प्रवेशप्रक्रियेमार्फत पुढील प्राप्तांकाच्या किंवा गुणांच्या आधारे वाटप करण्यात येईल.—
 - (क) प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे व त्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास त्या जेईई (मुख्य) प्रश्नपत्रिका १ च्या गुणांच्या आधारे देण्यात येतील;
 - (ख) प्रथम वर्ष औषधनिर्माणशास्त्र सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे;
 - (ग) प्रथम वर्ष वास्तुशास्त्र आर्किटेक्चर परिषदेद्वारे घेण्यात येणाऱ्या आर्किटेक्चर मधील राष्ट्रीय अभियोग्यता चाचणी परीक्षेमधील (NATA) गुणांना व एचएससी मधील एकत्रित गुणांना प्रत्येकी ५०% महत्व देऊन तयार केलेल्या गुणवत्ता यादीच्या आधारे;
 - (घ) प्रथम वर्ष हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेयव्यवस्था तंत्रज्ञान-सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे;

या सर्व जागा " सर्वसाधारण प्रवर्गातील " जागा म्हणून समजण्यात येतील, मागासप्रवर्ग, महिला, विकलांग आणि संरक्षण इ. प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता कोणतेही आरक्षण ठेवण्यात येणार नाही.

११. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या फेरीद्वारे जागाचे वाटप करणे -

- (क) कॅपच्या चारही (पहिली, दुसरी, तिसरी व चौथी) फेऱ्यामध्ये संगणकीय प्रणाली वापरून जागांचे वाटप करण्यात येईल;
- (ख) कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीमध्ये, या नियमांच्या उपरोक्त नियम १० मधील टप्पा-एक ते टप्पा-तीन नुसार जागा वाटपासाठी कार्यवाही करण्यात येईल;
- (ग) जागा वाटप न होणे किंवा उमेदवार प्रवेशासाठी उपस्थित न राहणे, यामुळे जर जागा रिक्त राहिल्या तर अशा जागांचे त्यापुढील फेरीमध्ये वाटप करण्यात येईल;
- (घ) कॅपच्या चौथ्या फेरीकरिता या नियमांच्या नियम १० मधील टप्पा-एक ते टप्पा-नऊ नुसार जागा वाटपासाठी कार्यवाही करण्यात येईल:
- (ङ) प्रथम वर्ष अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान प्रवेशासाठी पदिवकाधारक व विज्ञान पदिवधारक उमेदवारांना कॅपच्या चौथ्या फेरीच्या फक्त नवव्या टप्प्यामध्येच जागांचे वाटपासाठी विचार करण्यात येईल.

१२. सर्वसाधारण सूचना -

- (क) कॅपच्या पहिल्या , दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या फेऱ्यांमधील मूळ विद्यापीठ जागांचे, मूळ विद्यापीठेतर जागांचे आणि राज्यस्तरीय जागांचे वाटप, महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेल्या उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार केले जाईल. उमेदवारांना, परस्पर गुणवत्ता, त्यांनी भरलेले विकल्प आणि कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या फेऱ्यांच्या संबंधित टप्प्यामध्ये त्यावेळी उपलब्ध असलेल्या जागा, यानुसार जागांचे वाटप केले जाईल;
- (ख) जागा वाटपाच्या विशिष्ट टप्प्यासाठी पात्र ठरलेल्या सर्व उमेदवारांचा, जरी त्यांना अगोदरच्या टप्प्यामध्ये जागा वाटप करण्यात आलेले असेल किंवा नसेल तरी, त्या टप्प्यामध्ये जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल;
- (ग) कोणत्याही टप्प्याच्या जागा वाटपादरम्यान, त्यावेळी असणाऱ्या जागांच्या उपलब्धतेप्रमाणे उमेदवाराने भरलेल्या विकल्पानुसार, त्याचा जागावाटपातील क्रम वर सरकत राहील;
- (घ) विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये या नियमांच्या नियम ७(२), ७(३), ७(४) आणि ७(५) मध्ये नमूद केलेल्या जागांच्या वाटपासाठी विविध प्रवर्गाअंतर्गत कोणत्याही प्रकारचे आरक्षण असणार नाही;
- (ङ) सर्व राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांचा (विशेष मागासप्रवर्ग उमेदवाराचा त्यांच्या मूळ प्रवर्गामध्ये) त्यांच्यासाठी राखीव जागांवर सर्व टप्प्यावर जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल;
- (च) क्रम वर सरकल्यामुळे, रिक्त होणाऱ्या जागांचा, त्या टप्प्याच्या जागा वाटपाच्या तरतुदीनुसार त्याच टप्प्यावरील पुढील प्रक्रियेमध्ये जागा वाटप करण्याकरिता विचार करण्यात येईल;
- (छ) भरण्यात आलेल्या पसंतीक्रमामधील पहिल्या उपलब्ध विकल्पानुसार करण्यात आलेले वाटप हे अंतिम वाटप म्हणून अबाधित ठेवण्यात येईल;
- (ज) कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरी दरम्यान, टप्पा-तीन मध्ये विशेष मागासवर्गातील उमेदवारांना जागावाटप केले गेल्यामुळे, उर्वरित उमेदवारांच्या भल्यासाठी टप्पा तीननंतर जागा वाटपासाठी टप्पा एक व दोननुसार पुन्हा कार्यवाही करण्यात येईल;
- (झ) संकेतस्थळावर प्रदर्शित करण्यात आलेल्या जागा वाटपाच्या यादीमध्ये, उमेदवारांना देऊ करण्यात आलेल्या तात्पुरत्या जागांचे वाटप दर्शविण्यात येईल. या संदर्भात उमेदवारांशी व्यक्तिशः कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही किंवा त्यांना जागावाटप पत्रे पाठिवली जाणार नाहीत;
- (त्र) ज्या उमेदवारास जागेचे वाटप करण्यात आले असेल तो उमेदवार "तात्पुरते जागावाटप पत्र" संकेत स्थळावरून डाऊनलोड करून घेईल. जागा-स्वीकृतीच्या वेळेस उमेदवारास, प्रवेश उपस्थिती केंद्रावर, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या नावे दर्शनी धनाकर्ष जमा करावा लागेल. मूळ कागदपत्रांची पडताळणी केल्यावर आणि उमेदवार सर्व पात्रता निकषांची पूर्तता करत असल्याची खात्री पटल्यावर उपस्थिती केंद्राकडून जागा नक्की केली जाईल. केंद्र प्रभारी, स्वीकृतीची संगणकीय पावती देईल;

- (ट) जागा-स्वीकृती शुल्क, सर्वसाधारण प्रवर्गातील, विमुक्त जाती/निरिधसूचित जमाती, भटक्या जमाती / विशेष मागासवर्ग / इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी रु.५,०००/-, आणि अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी रु.५,०००/- एवढे असेल. हे शुल्क कॅप प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर उमेदवार संबंधित संस्थेत उपस्थित झाल्यास रू.१,०००/- एवढे प्रक्रिया शुल्क वजा करून, संस्थेकडे हस्तांतिरत केले जाईल आणि उमेदवाराने संस्थेला द्यावयाच्या शुल्कापोटी समायोजित केले जाईल. परंतु जर उमेदवाराने संस्थेत उपस्थित होण्यापूर्वी प्रवेश रद्द केला तर , प्रक्रिया शुल्काचे रु.१,०००/- वजा करून उर्वरित रक्कम उमेदवारास परत करण्यात येईल;
 - (ठ) जागा स्वीकृतीकरिता व्यक्तिशः उपस्थित न राहणे म्हणजे उमेदवाराने देऊ केलेली जागा नाकारली असल्याचे समजण्यात येईल;
- (ड) जर कोणतीही कागदपत्रे किंवा प्रमाणपत्रे विधिअग्राहय किंवा खोटी असल्याचे कोणत्याही वेळी आढळून आले आणि/किंवा उमेदवाराने पात्रता निकषांची पूर्तता केली नाही तर वाटप करण्यात आलेली जागा कोणत्याही वेळी रद्द करण्यात येईल;
- (ढ) ज्या उमेदवारांना वाटप करण्यात आलेली जागा नाकारावयाची असेल त्यांना स्वीकृती शुल्क भरण्यासाठी उपस्थिती केंद्रावर जाण्याची आवश्यकता नाही. वाटप केलेली जागा नाकारणारे उमेदवार, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या दुस-या आणि/किंवा तिसऱ्या फेरीमध्ये सहभागी होऊ शकणार नाहीत.
- **१३. संस्थास्तरीय कोटयातील जागा आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेनंतर रिक्त जागांवर प्रवेश —** विनाअनुदानित संस्थेचे संचालक किंवा प्राचार्य, या जागांवरील प्रवेश प्रक्रिया खालील पद्धतीचा वापर करून पार पाडतील,-
 - (क) उपलब्ध जागांवरील प्रवेश हे पारदर्शक रीतीने व ज्यांनी संस्थेकडे आवेदनपत्र सादर केलेले आहे अशा सर्व उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेन्सार करण्यात येतील;
 - (ख) ज्यात प्रवेशाचे नियम विनिर्दिष्ट केलेले आहेत, अशी संस्थेची माहिती पुस्तिका किंवा निर्देशपुस्तिका, प्रवेशप्रिक्रिया सुरू करण्यापूर्वी पुरेसा वेळ मिळेल अशा रीतीने प्रकाशित करण्यात यावी. माहिती पुस्तिकेमधील सर्व माहिती ही संस्थेच्या संकेतस्थळावर देखील प्रदिशित करण्यात यावी;
 - (ग) संस्था, प्रवेशाचे वेळापत्रक आणि संस्थेकडून प्रत्येक पाठ्यक्रमातील भरावयाच्या एकूण जागांची संख्या यांची जाहिरात किमान दोन प्रमुख वृत्तपत्रांमध्ये देऊन आणि संस्थेच्या संकेतस्थळावर अधिसूचित करून आवेदनपत्र मागवील;
 - (घ) प्रवेशासाठी वेळोवेळी शासनाने अधिसूचित केलेले व समुचित प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केलेले पात्रतेचे निकष पूर्ण करणारे इच्छुक उमेदवार हे संबंधित संस्थेचे संचालक किंवा प्राचार्य यांच्याकडे संस्था स्तरावरील प्रवेशासाठी नियम ३(२)(ख) मध्ये तरतूद केल्यानुसार आवेदनपत्र सादर करतील;
 - (ङ) संस्थेद्वारे, समुचित प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केल्यानुसार अनिवासी भारतीय कोट्यातील जागा, सक्षम प्राधिकरणाने प्रवेशासाठी तयार व प्रसिद्ध केलेल्या गुणवत्ता यादीतील गुणानुक्रमाच्या आधारे भरण्यात येतील;
 - (च) संस्थेस प्रवेशासाठी आवेदन पत्र सादर केलेल्या उमेदवारांना अनिवासी भारतीय उमेदवार कोटा वगळून संस्था कोट्यातील जागा भरण्यासाठी, सक्षम प्राधिकरणाने तयार व प्रसिद्ध केलेल्या गुणवत्ता यादीतील परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्रवेश देता येतील;

परंतु, जेथे समुचित प्राधिकरणाने प्रवेशासाठी सामायिक प्रवेश परीक्षेच्याआधारे प्रवेश विनिर्दिष्ट केलेला असेल अशा वेळी अनिवासी भारतीय उमेदवारांना वगळून संस्थास्तरीय कोट्यातील जागा या नियमांच्या नियम ८(४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कार्यपद्धती अनुसरून तयार करण्यात आलेल्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरता येतील;

- (छ) संस्था, संस्थास्तरावर, संस्थास्तरीय कोटयातील जागा, भारताचे समुद्रपार नागरिक/भारतीय वंशाच्या व्यक्तीचा/आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले, विदेशी विद्यार्थी, यांचा अधिसंख्य कोट्यातून प्रवेश द्यावयाच्या उमेदवारांची गुणवत्ता यादी (याद्या) तयार करील आणि सूचनाफलकावर प्रसिद्ध करील आणि ती यादी संस्थेच्या संकेतस्थळावरसुद्धा प्रसिद्ध करील;
- (ज) विनिर्दिष्ट केलेल्या पाठ्यक्रमांच्या संस्थास्तरीय कोट्यातील जागा (अंशतः किंवा पूर्णतः) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेला परत करण्याचा उद्देश असणाऱ्या अल्पसंख्याक किंवा अल्पसंख्याकेतर संस्था, केन्द्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या प्रत्येक फेरीतील जागेची रचना प्रदर्शित करण्यापूर्वी दोन दिवस अगोदर तसे कळवतील आणि त्या जागांचे, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमांनुसार वाटप करण्यात येईल;
- (झ) घेतलेल्या आणि रद्द केलेल्या सर्व प्रवेशाबाबतची माहिती संगणकीय (ऑनलाईन) प्रणालीमार्फत तात्काळ संस्था अद्ययावत करतील;

- (त्र) जर केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या फेऱ्या पार पडल्यानंतर केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची जागा रिक्त राहिल्यास किंवा झाल्यास ती जागा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान ज्या प्रवर्गाकरिता राखून ठेवलेली होती, त्याप्रवर्गाच्या उमेदवारामधूनच भरण्यात येईल. तद्नंतरही जागा रिक्त राहिल्यास, त्या जागा अर्जदाराच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरण्यात येतील.
- **१४. संस्था स्तरावरील प्रवेश फेरी** केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या सर्व फेऱ्या पार पडल्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास, त्या जागा संस्थास्तरावर, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या पूर्वमान्यतेने संस्था स्तरावरील फेरीद्वारे भरण्यात येतील.
- **१५. गुणवत्ता यादी व प्रवेश देण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांच्या यादीस मान्यता** (१) प्रवेशप्रिक्रिया संपल्यानंतर अधिनियमाच्या कलम ९ च्या पोट-कलम (५) मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रत्येक विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शिक्षण संस्था, संचालक, तंत्रशिक्षण व प्रवेश नियामक प्राधिकरण यांच्याकडे प्रवेश मान्यतेसाठीचा प्रस्ताव सादर करतील.
- (२) प्रवेश मान्यतेसाठीच्या प्रस्तावामध्ये संस्था स्तरावर प्रवेश देण्यात आलेल्या व कोटा असलेल्या अशा सर्व विद्यार्थ्यांची यादी, उमेदवारीचा प्रकार, आरक्षण, अर्हता गुण इत्यादी तसेच उमेदवारांच्या प्रवेशासाठीच्या आवश्यक कागदपत्रांचा समावेश असेल.

१६.) संस्थेमधील प्रवेश रद्द केल्यानंतर शुल्काचा परतावा —

- (क) उमेदवार, प्रवेश रद्द करण्यासाठी संगणकीय (ऑनलाईन) अर्ज करील आणि प्रवेश रद्द करण्यासाठी असलेल्या प्रणाली निर्मित अर्जाची स्वाक्षरीत प्रत संस्थेला सादर करील;
- (ख) उमेदवाराकडून प्रवेश रद्द करण्याबाबत विनंती अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, संस्था तात्काळ प्रवेश रद्द करील आणि संस्थेच्या लॉगईन मार्फत प्रवेश रद्द करण्याबाबत संगणकीय (ऑनलाईन) पोच तयार करील आणि उमेदवाराला स्वाक्षरीत प्रत देईल;
- (ग) प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकापूर्वी प्रवेश रद्द केल्यास, शुल्काचा परतावा, म्हणजेच एकूण शुल्कामधून रुपये १,०००/- एवढे प्रक्रिया शुल्क वजा करून किंवा समुचित प्राधिकरणाच्या किंवा राज्य शासनाच्या यथास्थिती शुल्क परताव्याच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार केलेल्या नियमान्वये, दोन दिवसांमध्ये संस्थेकडून करण्यात येईल;
- (घ) जर सक्षम प्राधिकाऱ्याने घोषित केलेल्या प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकानंतर प्रवेश रद्द केला असेल तर, प्रतिभूती ठेव आणि तारण धनठेव वगळता कोणताही परतावा मिळणार नाही.
- **१७. पिंहल्या, दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या वर्षानंतर पाठ्यक्रम किंवा संस्था बदलणे** (१) प्रथम वर्षाचा अभ्यासक्रम यशस्वीपणे पूर्ण केल्यानंतर, पाठ्यक्रम किंवा पाळी बदलण्याची विनंती करणाऱ्या उमेदवाराला, जागांच्या उपलब्धतेच्या अधीन राहून त्याच संस्थेत तसे बदल करण्याची मुभा देण्यात येईल आणि हे बदल प्रथम वर्षाच्या किंवा प्रथम व व्दितीय सत्रांच्या एकत्रित गुणांच्या आधारे करण्यात येतील. उमेदवार जो पाठ्यक्रम बदलून घेणार आहे त्या पाठ्यक्रमासाठी संबंधित विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे उमेदवारांच्या पात्रतेची सुनिश्चिती करण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेच्या प्राचार्यांची असेल. अशा बदलांची सुची, प्रवेश नियामक प्राधिकरणाच्या कार्यालयाला कळविण्यात येईल.
 - (२) एका वर्षानंतर उमेदवारांचा (पाठ्यक्रम किंवा संस्था) बदल पुढील पद्धतीने करण्यात येईल,—
 - (क) प्रथम वर्षात एकदा प्रवेश घेतलेला उमेदवार त्याच शैक्षणिक वर्षात इतर कोणतीही संस्था बदलून मागण्यास पात्र असणार नाही;
 - (ख) प्रथम वर्षाच्या परीक्षेमध्ये किंवा प्रथम व व्दितीय या दोन्ही सत्रांच्या सर्व विषयामध्ये उत्तीर्ण असणारा किंवा उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विषयांपैकी एका विषयात अनुत्तीर्ण असलेला उमेदवार, संस्था किंवा पाठ्यक्रम बदलून घेण्यास पात्र असल्याचे समजण्यात येईल;
 - (ग) विनाअनुदानित संस्थेतील विद्यार्थ्यांना कोणत्याही परिस्थितीत शासकीय किंवा शासकीय अनुदानित संस्था, कोणत्याही टप्प्यावर बदलून घेता येणार नाही. तथापि, शासकीय किंवा शासकीय अनुदानित संस्थेतील उमेदवाराला, विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थेमध्ये बदल करून देण्याची मागणी करता येईल;
 - (घ) विद्यार्थ्यांना, कोणत्याही टप्प्यावर स्वायत्त संस्थांमध्ये बदलून जाता येणार नाही;
 - (ङ) विनाअनुदानित संस्थांमध्ये बदलून जाणे :- विनाअनुदानित संस्थांचे प्राचार्य हे, प्रवेश नियामक प्राधिकरण यांच्या पूर्व मान्यतेने, संस्थेचे ना-हरकत प्रमाणपत्र, विद्यापीठाचे विद्यापीठ पात्रता प्रमाणपत्र व रिक्त जागांबाबतची स्थिती सादर केल्यावर, बदल करून घेण्याच्या मागणीसाठी इतर संस्थामधील उमेदवारांचा विचार करतील. उमेदवार, जो पाठ्यक्रम बदलून घेत आहे, त्या पाठ्यक्रमासाठी संबंधित

विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे, उमेदवारांच्या पात्रतेची सुनिश्चिती संस्थेचे प्राचार्य किंवा संचालक करतील;

- (च) संस्थेच्या प्राचार्यांच्या शिफारशीशिवाय प्रवेश नियामक प्राधिकरणाकडून कोणताही अर्ज दाखल करून घेतला जाणार नाही;
- (छ) जर बदल करून घेण्याच्या प्रक्रियेपूर्वी, विद्यापीठाचा निकाल घोषित झाला नसेल तर, त्या विद्यापीठाचे उमेदवार बदल करून घेण्याबाबतच्या मागणीपासून वंचित राहतील.
- (३) अधिसंख्य कोट्यातील जागेअंतर्गत प्रवेश देण्यात आलेले उमेदवार हे पाठ्यक्रम किंवा संस्था बदलासाठी पात्र असणार नाहीत.

अनुसूची -एक (प्रथम वर्ष प्रवेशाकरिता)

(नियम ६ व ७ पहा)

क. मंजूर प्रवेश क्षमतेअंतर्गत जागांचे वाटप

अ.क्र. संस्थेचा प्रकार		जागांची संख्या-मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीप्रमाणे केंद्रीभृत प्रवेश प्रक्रिया जागा			संस्थास्तरीय जागा (कोटा)	
	_	महाराष्ट्र उमेदवार	राज्यातील	अखिल भारतीय स्तरावरील जागा	अल्पसंख्याक समाजा साठीचा कोटा	[एन आर आय साठीच्या ५% (कोटा) जागासह, लागू असल्यास]
१	विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याका साठीच्या संस्था वगळून).	स्वायत्त - ६५ टक्के (राज्यस्त बिगर स्वायत्त - मूळ विद्यापीठासाठी अन्य विद्यापीठासाठी	४५.५ टक्के,	१५ टक्के	काही नाही	२० टक्के
7	विना अनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था.	स्वायत्त - महाराष्ट्र राज्यातील टक्के (राज्यस्तरीय) बिगर स्वायत्त - महाराष्ट्र राज्यातील विद्यापीठासाठी ७० व	जागांपैकी \$ मूळ टक्के, व	केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेअंतर्गत असणाऱ्या जागांपैकी १५ टक्के	किमान ५१ टक्के @	२० टक्के

कॅप जागा = मंजूर प्रवेशसंख्या - संस्थास्तरीय जागा (कोटा)

- # अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा वगळून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील जागा
- \$ महाराष्ट्र राज्यातील जागा = केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील जागा (अखिल भारतीय उमेदवारासाठी जागा + अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा)

% - टक्केवारी

- * संस्थास्तरावरील जागा (कोटा) व अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा (कोटा) वगळता या जागा महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेल्या व अखिल भारतीय उमेदवारी असलेल्या उमेदवारामधून निर्धारित प्रमाणामध्ये भरण्यात येतील.
- @ अल्पसंख्याक संस्था कमीत कमी टक्के जागा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमधून (अल्पसंख्याक समुदायाच्या उमेदवारामधून) भरेल. ही संख्या कमाल १०० टक्के पर्यंत असू शकेल. तथापि प्रत्येक संस्था केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया सुरू होण्यापूर्वी त्यांच्या संस्थेतील अल्पसंख्याक कोट्यातून भरावयाच्या जास्तीत जास्त टक्के (जागा) घोषित करतील आणि सक्षम प्राधिकाऱ्यास कळवतील.

ख. अधिसंख्य जागांचे वाटप

- (१) जम्मू व काश्मीर मधून विस्थापित झालेल्या उमेदवारासाठीच्या जागा सक्षम प्राधिकरणाकडून भरण्यात येतील. उपलब्ध जागांची संख्या शासनाच्या धोरणानुसार असेल.
- (२) भारताचे समुद्रपार नागरिक/भारतीय वंशाचे नागरिक/विदेशी विद्यार्थी व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले या प्रवर्गातील उमेदवारांसाठीच्या जागा संस्थेकडून भरण्यात येतील. या जागांची संख्या मंजूर प्रवेशसंख्या जागांच्या १५ टक्के किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी दिलेल्या मान्यतेनुसार असेल (लागू असल्यास).

अनुसूची - दोन

(अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान आणि औषधनिर्माणशास्त्रातील थेट द्वितीय वर्ष प्रवेशाकरिता)

(नियम ६ व ७ पहा)

केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेचा (कॅप) विकल्प नमुना सादर करण्यापूर्वी, उपलब्ध जागांची विभागणी संकेतस्थळावर अधिसूचित करण्यात येईल.

(एक)- आनुषंगिक प्रवेशासाठीच्या जागा : मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या २० टक्के, ज्या मंजूर प्रवेशक्षमतेपेक्षा अधिक, अधिसंख्य असतील.

(दोन)- मंजूर प्रवेशक्षमतेतील रिक्त राहिलेल्या जागा (एस) :उपरोक्त शिवाय, एखाद्या पाठ्यक्रमाच्या रिक्त जागा, ज्याची गणना खालीलप्रमाणे करण्यात येईल त्या प्रवेशासाठी उपलब्ध असतील :—

एस = एसआय - (एसआय अंतर्गत प्रवेश - सी - एफ + बी — एल + पी), जर

एस > ० तर, त्यादेखील उपलब्ध असतील,

गणना करताना वापरलेले संक्षेप	विवरण
एसआय	मंजूर प्रवेशक्षमता
एसआय अंतर्गत प्रवेश	मंजूर प्रवेशक्षमतेमधील जागांवर झालेले प्रवेश
सी	मंजूर प्रवेश क्षमते अंतर्गत प्रथम वर्ष स्तरावर रद्द झालेल्या प्रवेशांची संख्या
एफ	संलग्न विद्यापीठाच्या नियमांनुसार द्वितीय वर्ष प्रवेशासाठी पात्र न ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या
बी	संलग्न विद्यापीठाच्या नियमांनुसार द्वितीय वर्ष प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या, अगोदरच्या तुकडीतील विद्यार्थ्यांची
	संख्या
एल	द्वितीय वर्षासाठी दुसऱ्या संस्थेतून संस्थेत आलेल्या आणि/किंवा त्याच संस्थेतील अन्य पाठ्यक्रमातून दुसरा
	पाठ्यक्रम बदलून घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या
एस	मंजूर प्रवेशक्षमते अंतर्गत रिक्त राहिलेल्या जागा
पी	द्वितीय वर्षासाठी दुसऱ्या संस्थेतून संस्थेत आलेल्या आणि/किंवा त्याच संस्थेतील अन्य पाठ्यक्रमातून दुसरा
	पाठ्यक्रम बदलून घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या

स्पष्टीकरण १.— मंजूर प्रवेशक्षमते अंतर्गत रिक्त राहिलेल्या जागांची गणना करताना कोणत्याही प्रकारच्या अधिसंख्य जागेवर/जागांवर प्रवेश दिलेल्या विद्यार्थ्यांचा विचार केला जाणार नाही.

स्पष्टीकरण २.— वेळापत्रकानुसार, मंजूर प्रवेशक्षमते अंतर्गत रिक्त जागांची गणना करण्याच्या अंतिम दिनांकापर्यंत विद्यापीठाचा किंवा संस्थेचा निकाल घोषित करण्यात आला नसेल तर, 'बी' चे मूल्य हे अगोदरच्या तुकडयांमध्ये असलेल्या आणि मागील शैक्षणिक वर्षामध्ये परीक्षेला बसलेल्या उमेदवारांची एकूण संख्या म्हणून विचारात घेतले जाईल.

स्पष्टीकरण ३.— निकाल घोषित झाल्यानंतर पुनःपरीक्षार्थींना सामावून घेतल्यानंतरच केवळ पाठ्यक्रम बदलून दिला जाईल.

(तीन) - थेट द्वितीय वर्षाची स्वतंत्र तुकडी : पाठ्यक्रमांच्या थेट व्दितीय वर्षाच्या स्वतंत्र तुकडीकरिता, अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने मान्यता दिलेल्या, मंजुर प्रवेशक्षमतेच्या १०० टक्के या प्रमाणात या जागा असतील.

थेट द्वितीय वर्षासाठी जागांची विभागणी

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	सक्षम प्राधिकाऱ्याकडील जागांची संख्या (केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया जागा) मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारी प्रमाणे किंवा (आनुषंगिक प्रवेश जागा + रिक्त जागा) याच्या टक्केवारीप्रमाणे		
		सर्वसाधारण जागा	अल्पसंख्याक कोटा	
१	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकासाठीच्या संस्था वगळून)	(आनुषंगिक प्रवेश जागा + रिक्त जागा) यांच्या १०० टक्के स्वतंत्र तुकडी : मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या १०० टक्के	काही नाही	
?	विनाअनुदानित अल्पसंख्याक व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था	(आनुषंगिक प्रवेश जागा + रिक्त जागा - अल्पसंख्याकासाठीच्या जागा) स्वतंत्र तुकडी : (मंजूर प्रवेशक्षमता - अल्पसंख्याकासाठीच्या जागा).	किमान ५१ टक्के	

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. किरण पाटील, शासनाचे उप सचिव.